

**"ပိစပ်ရွက်၏ ဓာတုဒြပ်စင်ပါဝင်မှုနှင့်
အဏုဇီဝရောဂါပိုးများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုလေ့လာခြင်း"**

ဒေါက်တာဆွေမာတင်၊ လားရှိုးတက္ကသိုလ်

ပိစပ်၊ ဂျာမနီခြုံ၊ ဂျာမနီဗိစပ်၊ ကုန်းဗေဒါ ဟု မြန်မာအမည်ဖြင့်သိထားသော *Chromolaena odorata* (L.) R.M. King. H.Robinson. ကို Hooker (1879), Backer (1963), Dassanayake (1980) စသည့်ကျမ်းကိုးစာအုပ်များ၏ သတ်မှတ်တင်ပြချက်များကို စံထားပြီး အမျိုးအမည်များကိုသတ်မှတ်ဖော်ထုတ် တင်ပြထားပါသည်။ ဓာတုပစ္စည်းပါဝင်မှုဆိုင်ရာ အစပျိုးလေ့လာချက်များကို တင်ပြထားပါသည်။ ဒြပ်စင်များပါဝင်မှုအတွက် Engery Dispersive X-Ray Fluorescence (EDXRE) နှင့် Atomic Absorption Spectrophotometry (AAS) နည်းစနစ်များကိုအသုံးပြု၍ စမ်းသပ်ချက်များအရ ပိစပ်ရွက်တွင် K 0.848% ဖြင့် ပါဝင်မှုအများဆုံးရှိကြောင်းတွေ့ရပြီး အဆိပ်ဖြစ်စေသော သတ္တုဒြပ်စင်များ ဖြစ်သည့် Pb, Hg, Cd, As များမပါရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ Solvents extracts များနှင့် စမ်းသပ်ချက်များအရ *Bacillus subtilis*, *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Bacillus pumalis*, *Candida albicans* နှင့် *Escherichia coil* တို့အပေါ် antimicrobial activity ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပိစပ်ရွက်တွင်အသုံးဝင်သော ဆေးဝင်ဓာတုပစ္စည်းများဝင်သော၊ အဆိပ်ဖြစ်စေနိုင်သော ဒြပ်စင်များမပါဝင်ကြောင်းနှင့် ရာဂါဖြစ်စေနိုင်သော အဏုဇီဝပိုး အပေါ်တွင်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိကြောင်း သိရပါသည်။ သို့သော်လည်း Harbone and Baxter (1993) တင်ပြထားသည့် ကျမ်းကိုးစာအုပ်အရ ပိစပ်ရွက်တွင်အသည်း ကိုထိခိုက်စေနိုင် Prolizidene alkaloida (hepatotoxin) များပါဝင်ကြောင်းသိရသဖြင့် ၎င်းတစ်မျိုးတည်းကို သောက်ဆေးအဖြစ် ရေရှည်သောက်သုံးရန်၊ အများအပြား သောက်သုံးရန်မသင့်ပါကြောင်းနှင့် သောက်ဆေးအဖြစ်သုံးစွဲပါက အခြားသင့်တင့်သော အားဆေးများနှင့်ပူးတွဲ သောက်သုံးသင့်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းကို ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ရန် မလွယ်ကူခြင်း၊ ဆေးဝါးများရရှိရန် ခက်ခဲခြင်းစသည့် အခြေအနေများတွင် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များကို အသုံးပြုပါက တိကျမှန်ကန်သော အပင်များကို ရှာဖွေအသုံးပြုနိုင်စေရန်၊ ပိစပ်ရွက်ကို ဆေးအဖြစ် သုံးမည်ဆိုပါက

၎င်းတွင်ပါဝင်သော ဓာတုဒြပ်ပစ္စည်းများနှင့် ရောဂါပိုးများအပေါ်သက်ရောက်မှုကို သိရှိ
နားလည် နိုင်သည့် ဗဟုသုတများတိုးပွားရရှိစေရန်နှင့် ရရှိသော သုတေသန ပြုလုပ်ချက်များကို
အသုံးပြုပြီးခေတ်မီ အစွမ်းထက်သော တိုင်းရင်းဆေးဝါးများပေါ်ထွန်းလာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်
များဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။